

UNIVERSUL LITERAR

ABONAMENTUL

LEI 2,60 ANUAL
Abonamentele se fac
numai pe un an.

COLABORATORII ACESTUI NUMĂR

Mestugean, L. Daus, Ana Codreanu, N. Ţinc, V. Anestin, C. Tonegaro,
Emil Fulginescu, D. I. Stamatelache, G. Arghiropol, V. Albert, B'Arg.

ANUNCIURI

Linia pe pagina 7 și 8
— BANI 20 —

MONUMENTUL LUI VERDI LA MILANO

SUBTEI

— Roman de Alphonse Karr —

— URMARE —

Totuși în inima mea mă purtam dragostea, și adesea mă rugam lui Dumnezeu să te îndrepte să-mi cunoști simțimintele mele. Am petrecut adesea nopți de nesomn, plângând, văzându-mă, desmăstănit de dragostea ta; și datorită acestor impresii triste posed firea asta sălbatică, și tăcută, care te depărtează de mine. Eu te respect, și îți mulțumesc pentru tot ce ai făcut pentru mine; dar îngăduiește-mi să nu urmez sfaturile ce mi le dai voi, fiindcă mă cunoașteți prea puțin.

Această dragoste, de care tu mă priveai, eu am concentrat-o într-o cauză nobilă și sfântă: libertatea. Universul și viața, sunt deschise în fața ochilor mei, și pășesc în ele liber ca vântul. Eu nu pretind de la tine nici o moștenire sau avere, mai puțin reputație; dar în schimb nu voi să vă plătesc dijma victoriei mele, și să fi o dați în ipotecă; viața imi aparține mie, eu fac din ea ce voad.

— E nebun spusе unchiul.

— Nu răspunde Stephen cu mândrie, nu sunt nebun, și îți interzic, ca desăvârșire domnule ca să mă judeci după strămele d-tale vederi, eu nu voad să mă asociez la astfel de beneficii. Ce ai fost d-ta pentru mine? Ai făcut d-ta pentru mine vre-odată, alt, de cât să mă pălmuiești copil, și să cauți să mă insultezi? Fiindcă ești fratele tatălui meu, crezi că ai drepturi asupra mea? Cu prețul căreia grije, căreia dragoste, t-ai însușit aceste drepturi? Odată pentru totdeauna, vă declar tare, că voi urăsi pe cei ce mă urăsi, că asvărul cu picioarele dragostei impuse prin lege și obișnuință; că am să mă fac viitorul meu fără d-ta, și asupra viitorului meu nu voi da nici odată socoteală, cum nu îți dau nici azi.

— Domnule spusе tatăl, ești afa-
ră.

Stephen plecă. În stradă, tot mergând fără a ști unde, fu oprit de un văr al său, Meltei bătrân, care și acesta la rândul său, nu prea era în bune relații cu familia sa.

— Tinere îi spusе acesta, purtarea ta era oare cum îndreptătită asupra unchiului tău, dar fața de tatăl, nu era de loc corectă; vei vedea mai târziu că va trebui să te supui legilor și prejudecăților, căci doar nu vei trăi în pădure, și nu te vei hrăni cu ghindă și vânat, ghinda e amară, și ca să vânez trebuie să ai permisie. Nu voad să-ți impui ideile mele, și te vei însuși singur, dar nu este nici un exemplu în care experiența altora să nu fi servit la cineva; experiența dragului meu nu se moștenește, și neapăs cam ești, tu vei plăti toate în viață mai scump. Adio, și îți doresc ca negria d-le sa nu îți o cheletești în zadar.

Îl părăsi apoi, dându-i în mână un pumn de aur, iară Stephen încredințat, nu fu, în stare să-și mulțumească.

XXXII

Părăsit astfel de familia sa, Stephen nu își pierdu curajul; frumosul el, că suflete ca aceea a lui Stephen, mărește energia în pericol, au curajul la nevoie, și se simt capabili, de a lupta în mizerie.

Mărinimia vârului acesta, îl îmbogăți cu vre-o două sute de fiorini, dar fără recomandatie și fără cupunga, și hotărât își luă geamantanul în mână și plecă la drum, pe jos înainte de a se lumina de ziuă. Mergea mereu făcând planuri.

— Voi avea o mică catedră la Universitate, și în mai puțin de un an, Magdalena va fi a mea, căci noi nu avem nevoie de bogăție, Magdalena nu e o cochetă, ea va căuta să fie frumoasă numai în ochii mei și își

regula socotelile căsniciei. Va trebui atât pentru chirie, atât pentru coșniță, atât pentru îmbrăcăminte, atât pentru haine, atât pentru servitoare, fiindcă Magdalena e delicată, și îi va trebui și un ajutor.

În acel moment soarele se ivi, Stephen se mai uită, încă odată înapoi, și privi orașu care îl părăsea.

— Adio părinți care m'ați gonit; numai am de acum, dragoste pentru voi; Magdalena! Magdalena! totul e pentru tine! toată dragostea mea părătească și prietenească, toată e pentru tine! Tot, Magdalena tot, și sunt fericit că te iubesc numai pe tine! Sunt fericit că îți pot da viața și sufletul meu. Adio, inger frumos! așteaptă-mă.

Își urmă drumul, când pe jos, când pentru căi-va gologani se urca în vre-o căruță, sau se agăța de vre-o trăsură publică fără autorizația conducătorului.

Ajuns la Goettingne, se duse în căutarea unei persoane, unei singure, care o cunoștea; era un profesor, de la care luase odinioară lecțiuni. Acesta îl primi bine, și îi promise să se intereseze de el. Stephen nu îndrăzni să-i ceară o slujbă, plecând, și iarăși, fără să poată îndrăzni, să-și spună scopul vizitei lui.

Această timiditate să nu mire pe nimenea, căci unei firi ca cea a lui Stephen, fire poetică, dotat cu o imaginație exaltată, îi lipsește îndrăzneală; cu o așa fire străbătuți mai ușor o lovitură de pușcă; de cât să ai puterea să solicite un serviciu.

Sufletul îi se strânge la un pericol, la o nenorocire mare, te găsești în încercătură cum s'ar putea găsi Hercule în luptă cu un pigmen.

Timpul trecea și bătrânul profesor spusе mereu lui Stephen:

— Nam încă nimic pentru d-ta.

Cu toată paraponisena asta, Stephen își spusе:

Cu toată paraponiseala asta, Ste-meu, că eu două brațe sănătoase, omul nu e pierdut, dacă nu aș fi avut cunoștința bătrânului acesta, aș fi putut prea bine muri de foame.

„Eacă-nă singur, izolat, fără ajutor; eu ce drept acei ce m'aș gonit, m'aș lăsat în lume fără a se îngriji de mine? Barza oare nu are grije de ași face cuibul său pe marginea unui lac?”

„Dar am convingerea, și trebuie ca dragostea mea pentru Magdalena să învingă orice piedică; am aceiași posibilitate ca toți ce mă înconjoară, cu atât mai mult că am și puterea care mi-o dă amorul meu pentru Magdalena.”

XXXIII

Magdalena lui Stephen

Îmi pare un secol de când ne-am despărțit; câmpia încă e frumoasă aci; foile ciresilor sunt încă roșietice; soarele n'a pierdut încă căldura sa; numai vântul meu doborâș câte una din frunzele teilor neștri; natura posedă în sezonul acesta marea tăcere zilei la apusul soarelui; eu singură sunt tristă, triste-mi sunt zilele ce le petrec departe de tine, triste imi vor fi de acum zilele ce le voi trece fără de tine, căci inima mea e lângă tine.

De multă vreme nu mi-ai scris scumpul meu Stephen, păstrez scrisoarea ta din urmă ca o comoară.

Oh! Stephen! nu te obișnuai a trăi fără de mine, în schimbul dragostei mele dă-mi tu pe a ta.

Eri s'a deslănțuit aci o furtună îngrozitoare, trăsnetul a omorât un om. Ne-am înfricoșat cu toții, dar imi părea bine că ești departe, că nu împărtășești teama eu noi, căci pericolul ne amenința. Un buhăitabil mă deșteptă din somn.

Genevieve venise la mine plângând galbenă și cu căutăm să o mângăi. Mă gândeam că dacă muram, nu ai fi putut ști, că cel din urmă gând era pentru tine; m'am sculat, m'am așezat să scriu scumpului meu Stephen. Nu pot să-ți exprim ce am simțit, când scriam ultimele mele dorințe; știu atât, că eram stăpânită de un sentiment prea dulce, ocupându-mă de tine. Părăsind lumea, aș fi avut mulțumirea că și-am asigurat libertatea ta.

După ce am terminat dispozițiunile mele, am deschis ferestra; respiram anevoe; dar nu plângeam, mă rugam cu încredere bunului Dumnezeu să nu ne despărță. Îl rugam, să ocolească buhăiturile, și dacă ar trebui să mor, să te consoloz pe tine. Am avut deci o noaptea foarte măhnoitoare; am voit să mă culc, n'am vrut să perd o clipă din viața mea scurtă, o clipă care nu ar fi fost pentru tine.

M'am culcat după ce furtuna se potolise, am mulțumit lui Dumnezeu că s'a îndurat de noi; a doua zi am cetit ce îți scrisesem aceste noapți și imi ziceam ce ai fi putut simți tu dacă primeai scrisoarea mea. Spune, Stephen dragă, logodăicul meu, că de voi muri eu, tu nu vei refuza darurile mele? nu mă făcea să sufăr.

Dar nu e o nebunie să vorbesc de asta, când ziua e senină, când tu te gândești la mine, și lucrezi pentru fericirea noastră!

Tatăl meu e bun și îndatoritor cu mine; mi-a aranjat un mic salonas foarte dragut; de ce nu se poate, să fii și tu lângă mine! Eugène îți scrie? Aș voi să-ți scriu, să-ți scriu, că-ți sunt încă, sora lui iubitoare! Spune-mă cum aș putea să-ți trimit o pungă brodată de mine, cu ceva bani economisiti. Spune-i lui că-ți sunt soră, și că poate să primească cu voe bună, acest dar dela mine.

În scrisoarea mea mai este și o suviță din părul meu, aceasta e pentru tine.

Apropi de prietenie, îți cer o mică parte și pentru prietena mea Suzana, ea o merită, e dragută, vrei să o iubești și tu?

E o fată inteligentă și bună, desenează bine, pictează puțin, cântă perfect la pian; e drăguță și candidă, sunt sigură că îți va place, piețița obrazului ei de o albeață strălucitoare, un păr blond cenușiu, un corp subțire și drept, are toate gusturile tinereței, un bal o face fericită; ea mă iubește mult, foarte mult.

Adio Stephen, numai am loc să-ți scriu, de cât că te iubesc mult, mult.

XXXIV

Stephen Magdalena.

Am primit cele două scrisori ale tale, Magdalena mea scumpă, una în care m'ai rugat să deviu prieten Suzanei, cealaltă în care imi vorbeai de ploaia ce te-a surprins în drumul ce făceați, ca să duci scrisoarea la poștă.

Nu și-am răspuns numai decât, fiindcă m'amă nici ceva meu, nici ceva îmbucurător să-ți comunic: soarta nu mă javorizează; cu toate acestea nu mă descurăjez, mă susțin cu arderea tinereței mele, și răbdare.

Da, iubesc și eu pe Suzana prietena ta, nu însă fiindcă desenează și cântă la piano, nu fiindcă piețița obrazului ei e de o albeață strălucitoare, dar, fiindcă te iubește pe tine, și că și tu o iubești.

Eu o iubesc, și-ți mulțumesc din inimă, pentru fericirea și mângăierea care și-o dă prietenia ei.

Biată fată! mă întreb, dacă ași primi darurile tale, în caz de ai muri! La ce mă-ar folosi lucrurile tale, când nu te-ași avea pe tine? Eh? pot eu să trăiesc fără tine? Nu ești tu viața și sufletul meu? Ce ași face fără tine, singur în mijlocul unei țări în care nu aș putea cere dragoste, căci pe a mea și-am dat-o de mult ție. Gândul acesta, e așa înrădăcinat în mine, cu toată ideea, că

ai putea să mă uiți, cu toată amărăciunea ce mi umple sufletul, la gândul că dragostea ce mi-o porți s'ar putea sterge vre-odată; eu nu sunt mâșat de gândul morții, căci aș muri cu tine, și ne-am întâlni în cer într-o viață mai bună, dacă ea există; iară dacă nu, noi vom fi nimic și împreună, deci grija mea este că nu aș putea să te văd, citim oară, că nu aș putea muri în brațele tale. Cine știe Magdalena, dacă nu ne va fi ursit această din urmă soartă?

Ploaia te-a udat, scumpul meu inger, întârzie mai bine cu o zi să-mi trimiteți scrisoarea, de cât să-ți expun sănătatea ta mie așa scumpul!

Am scris lui Eugeniu și i-am comunicat dorul tău, adresează pachetu la regimentu trei de roșiori, serviciul poștal se va însărcina cu înmânarea lui.

Adio. Îți trimit în schimbul suviței tale de păr, un înșus din părul meu.

XXXV

Stephen petrecea iarna foarte trist la Goettingne, își vedea zilnic micșorându-se capitalul, inventa noi economii, zădarnic, mica catedră ei se promise nu i se anunța.

Întro zi, pe când se înapoia trist de la bătrânul profesor care spusе ca de obicei: „N'am încă nimic pentru d-ta”, întâluî un om care vindea bilete de loterie.

Și Stephen admira cum bunca avea încredere să cumpere de la un om zdrențeros un mijloc de a se îmbogăți. Oprindu-i pe Stephen, și îndemnându-l să cumpere, el răspunde printr-o mișcare a capului, că nu.

— Domnule, spusе vânzătorul, cumpărați-mi și mie aceste numere, n'am pâine pentru femeia mea, n'am cu ce cumpăra lapte copilului meu.

Stephen îi dădu o piesă, luă biletele și le puse în buzunar.

— E groznic! spusе el, să ai o femeie, o femeie care o iubești, cum iubesc eu pe Magdalena, și să îți nevoit să o lași să moară de foame! să îți vezi ochii! cum i se sting obrăjii cum se ofilește! Oh! nu, nu, căci dacă el ar fi iubit, cum iubesc eu pe Magdalena, i-ar fi dat carnea lui să o mănânce, sângele lui să bea n'ar fi așteptat mila pentru pâinea ei; ar fi cerut ca un drept, și ar fi putut strânge de gât pe omul acela, care ar fi îndrăznit să-și refuze... Oh! dacă aș fi avut eu catedra aceea, aș fi muncit cu drag să-ți dau necesarele, să-ți îndeplinesc, toate dorințele!

Și se gândea, că ceea ce de sigur el nu va avea prin muncă și obosală, altii îl au prin întâmplarea fericită a soartei.

— Cine știe poate să am noroc la loterie.

Avu o dorință nebună să joace la loterie, dar nu îndrăzne să cheltuiască așa, cei patru fiorini, căci din banii i cam rămânea puțin.

A doua zi dimineața din acele patru numere, trei erau goale, oțta și zise:

— Oh! eu n'am noroc!

Spunea o prostie ca și omul care joacă ruleta după anumite calcule: el vrea să hotărască întâmplător un târg oare care, și împrecinează, amoru, sau ura, astfel că întâmplarea nu ar mai putea fi.

Și astfel ideea, ideea, că nu ai noroc, e nu numai greșită, dar și vătămătoare, fiindcă nu mai îți poate da încredere, și neavând-o n'ai îndemnul reușitei, ești complet descurajat

A se citi urmarea în „Universul Literar” ce va apare Duminică viitoare.

Ecourile săptămânei

Aviațiunea română a avut de înregistrat, săptămâna trecută, o nouă victimă.

Sublocotenentul Negel și-a găsit moartea în timpul unui zbor spre Târgoviște.

Vestea morții valorosului ofițer, a produs, firește, o impresie profundă în întreaga țară.

Numele lui Negel ca și al celorlalți martiri români ai aviațiunii: Caranda și Aurel Vlaicu, va rămâne neșters.

Caranda, Vlaicu și Negel formează o trinitate care simbolizează nu numai patriotismul cel mai curat, dar încă devotamentul cel mai desăvârșit pentru progresul științei.

Cei trei aviatori români, ca și alții alții care și-au găsit moartea căzând din înălțimile văzduhului, ei sunt oare, dacă nu niște luptători devotați ai științei omenești.

Ori-ce progres cere victime.

Omenirea a dat multe jertfe până a atins gradul de proapășire unde se află, și va mai da încă multe jertfe în lupta-i titanică ce o duce contra naturii, spre a-i smulge în celul cu inecul toate tainele.

Unul care a făcut o nenorocită întrebuințare a aviațiunii e aviatorul francez care, mai zilele trecute, și-a pus capăt vieții, aruncându-se din aparatul său dela o înălțime de o sută de metri.

Sunt atâtea mijloace de a rupe cu viața. Aviatorul francez a ales însă aeroplanul, deschizând astfel un drum nou, aerian, pentru cei care doresc să zboare pe lumea cerească. El a căutat să fie cel dintâi sinucigaș pe calca aviațiunii și și-a pus planul în aplicare. Ce ț-e și cu ambiția omenească!

De oarece vorbim în cronica de față de accidente și sinucideri, vom înregistra și drama pasională din grădina Iezanilor.

La câte nebunii nu împinge dragostea pe om. Cea mai mare nebunie însă pe care o săvârșește un om din pricina dragostei e omorul și sinucidera.

Săgata lui Cupidon e durcuroasă, intraderă, când dragostea nu e împărțită. Dar, ori-cât de durcuroasă ar fi rana inimii, ea se vindecă. Timpul tămăduiește și șterge totul. Greșesc deci toți acei care cred că viața devine o povară insuportabilă din cauza unui amor nenorocit. Câte amori nu vin și trec prin inima oricărui muritor n-lăsând de multe ori nici măcar o umbră? De câte ori nu se întâmplă ca să trecem nepăsători alături de persoana pe care am adorat-o odinioară? Iată deci că amorul, cu și orice pe lume, e ceva trecător. Ați pune capăt vieții pentru un simțământ care îl stăpânește în mod vremelnic inima, e un act cu totul nesocotit și fără nici un temelie serios.

Cuzul nefericitului Mitică Ștefănescu e, însă, cu totul grav, prin faptul că el nu s'a mulțumit curmând deși numai propria-i viață, ci a lăsat să ucidă și pe biata Elena Pop, iubita lui.

Hotărât, amorul împinge pe om la multe nebunii și îl transformă chiar deabinetca în nebun, luându-i și toate simțimintele nobile omenești.

Căci nu e admisibil ca un om întreg la minte, să meargă cu crucișca până a ucide pe acia pe care a iubește.

Ce a rezultat din fapta desperată a lui Mitică Ștefănescu? două morți și doliul cel mai adânc în două familii.

Și toate acestea pentru un simțământ trecător, poate cel mai trecător din toate simțimintele omenești.

Mestugean.

Moartea aviatorului sub-locot. Negel

fo-Splendia

Sub-locot. Negel și mecanicul Nichita pe aparatul cu care au efectuat zborul la Târgoviște

In fața ruletei

de LUDOVIC DAUȘ

Mingea repezită de o mână ușoară se învârtea în orbita ruletei, repede, fără nici o indicație la care, din cele nouă scobituri ale celor nouă numere, se va opri ea ca să dea câștig sau păgubă jucătorilor strânși în jurul mesei mari de la Casino din Sinaia.

— „Rien ne vas plus!“

Strigătul directorului de joc încremenise mâinile pe grăvăgioarele de bani ale pontatorilor nehotărâți dacă mai trebuie să adauge ceva la „miza“ ce-au pus-o, ori dacă trebuie s'o schimbe din careul numerilor cu soț al numerilor fără soț, ori la un singur număr pe care speranța îl sufla la ureche și care, dacă va ieși, va fi o lovitură decizivă... Sutele de ochi urmăreau acum mingea în curbele ultimelor rotații, intrând prea repede în scobitura numărului opt, făcând un semicerc înapoi ca să se împiedice de numărul trei, pentru a porni de-acolo ca repezită din nou punând în cumpănă toate nădejdiile și toate regretele jucătorilor mai norocoși sau urmăriți de-o „ghiu“ ce stă infiptă la spatele cutărui sau cutărui scaun.

— Cincii!

Paul Grubea mizase o sută de lei pe șapte, — a opta sută care se ducea sub lopățica lunecând ușor a crupierului. În același timp opt piese de câte cincii cădeau, îndemânatec zvrărlite, peste cei cincii franci mizați de o blondă, aflată la dreapta lui Paul.

Câștiga pentru a patra oară pe același număr cincii, ieșit de patru ori în șir... Era într-o „pasă“ norocoasă culegând câte opt piese plus piesa mizată. Și blonda tremurând de emoție, roșie până în vârful urechilor, strângea cu o grijă superstițioasă banii aruncați de crupier, și ponta mereu cu aceeași monedă, ca și când șansa ar fi fost legată de fraucii mărunți, — unul nou și patru vechi, — ai fetei care ar fi pierdut de îndată ce i-ar fi înlocuit cu vre-una din „patacele“ câștigului aruncat de crupier.

Grubea întinse o hârtie de o mie feciorului în livrea, care circula pe la spatele jucătorilor cu câte o sută schimbată, și ochii lui se întălmiră

*) Niștie nu mai merge

cu ai fetei.

De la începutul jocului o privea și-i admira carnația albă și pietroasă a brațelor și a decolteului, și, prin bluza-i subțire, ajurată, prin fusta-i strâmtă desemnând coapsa și linia picioarelor, îi contempla formele înfiorătoare, lascive, degajând voluptatea trupului deplin dezvoltat și-a ochilor cercuți puțin de frământarea setei de dragoste neimplinită încă.

Blonda avu un surâs ușor de admirație pentru hârtia de o mie pe care o urmări o secundă în mâna lacheului ce se ducea repede la „casă“ s'o schimbe. Era invederat hârtia o emoționase ca și câștigurile, prin puterea aceea fascinatoare a unei bancnote mari „asupra firilor mai nervoase legate de-o viață simplă, vecină cu sărăcia.

Cu toată frumusețea-i fascinatoare și unghiile-i roze frumos polcite, din câteva împunsături de ac vizibile la unul din degete, din calitatea tulului bluzei, dintr-o cusătură a fusteii care trăda că a fost făcută în casă, din miza de cincii lei neschimbată și în momentul câștigului, Grubea simțise de la început viața obsecură și poate necăjită a blondei. poziția ei umilită de femeie menită să îmbătrânească domnișoară, dacă vre-o întâmplare n'ar împlini miracolul atât de dorit al Evei, când leagănu-i n'a fost captușit de nici o perspectivă de zestre.

El simțise aceasta și băgase de seamă plăcerea plină de regret a ochilor, urmărind miza care avea să se sfarame în zece bucăți d câte o sută! Nările ei aveau palpitarea unei bălăi de aripă, și cu coada ochiului mai privi odată la mâna lacheului care se întorcea repede fluturând hârtiile albastre.

Grubea întinse o sută lângă cei cincii lei ai vecinei, de astă dată mizați pe numărul nouă. Ieși unu' și sută porni sub lopățică, alături de cei cincii lei mărunți, — unul nou și patru vechi, — atât de norocoși până atunci. Blonda păru că-i uită, și ochii jucară o clipă de la suta pierdută la Grubea și de la acesta la sută!

Era a noua pe care o pierdea el, iar vecina, care îl observase pier-

zând, socoti pierderea și mai mare și o sudoare rece se întinse pe față-i peste roșeață. „Să piarză cineva atât!“ Și văzându-l liniștit, de un sânge rece care dezarmează, îl privi în ochi cu o mirare aproape copilărească, impertinentă chiar, căci era în ea ca o muștrare și avu aerul că-l întrebă: „Ce faci?“

El, o privi în albul ochilor zămbind și întinse o altă sută lângă piesa ei de cincii, — de astă dată pe numărul patru.

Câștigară.

Cele nouă sute de lei pe cari le culese Grubea de jos o făcură pe blondă să uite miza-i și cele opt piese ce i le mai aruncase crupierul. Miza aceasta enormă pentru ea era angajată pe același număr patru în momentul când vecinu-i arunca o altă sută și directorul jocului striga:

— „Rien ne va plus!“

Instinctiv, ea întinse mâna ca să apuce câștigul, neînțelegând să rischeze mai mult de o piesă. Dar rămasă paralizată, dându-și seama că era prea târziu și suflul ei pluti câteva clipe de-asupra mingei, se învârți cu ea, intră în săpăturile a patru cincii numere, trecu de la șapte la nouă, de la opt la unu, făcu două cercuri în jurul lui patru, apoi se întoarse, stătu o clipă în suspensie în fața lui nouă, și veni iar la patru unde se opri.

Crupierul aruncă opt hârtii peste suta lui Grubea, numără cu omisiune de lopățică cele nouă piese de câte cincii ale blondei. Trase la ei opt și-i aruncă patru hârtii de câte o sută. Ea se năbușea, incapabilă să întindă mâna ca să-și adune câștigul, pierdută într-o totală slăbire a voinței.

Se făcuse albă. Pe fruntea-i, suvițele cădeau în dezordine. Bustu-i tremura în palpitarea mai grăbită a sânelor provocatoare și tari. Un val cald pornea din toată făptura ei învăluindu-i pe Grubea, care întinse mâna și trase încet cele patru bilete ca să le dea blondei.

În mișcarea aceasta, mâinile lor se atinseră, și rămăseră amândoi muți, ochii în ochi, electrizati.

— „Faites vos jeux... Rien ne vas plus...“

Dar nu ma auzeau, nu-i mai interesa...

Se desprinseseră de masa de joc și înaintară încet și alături prin sală. Într'un colț o masă liberă păru că-i poartă. Se îndreptară spre ea ne lămurind încă ce-au să-și vorbească.

Din literatura persană

CANTECE

(După Mirza Shaffi)

*Iubirea-i steaua poesiei
Și ținta vieții-i tot iubirea
Acel ce-o simte și o cântă
Iși dobândește nemurirea.*

*In marea 'ntinsă-și scaldă fața
Se oglindește mândrul soare
Și valurile tremur toate
De negrăfta lui splendoare.*

*Și tu te oglindești, iubito
In marea cânturilor mele
Și, ca și valurile mării
De strălucirea-ți tremur ele.*

INIMEI

*O, tu, inimă nebună,
Ce te sbuciumi și nu tacî?
Te tot tângui de durere
Și tu singură ți-o faci.*

*De primejdie ți-e teamă
Și spre ea îți ieși avânt.
Îți cunosc eu nebunia
Căci nebun e în su-mă sânt.*

Ana A. Codreanu

ANECDOTE CELEBRE**Din viața lui Napoleon Bonaparte**

In lupta de la Marengo, armata complet zdruncinată era gata să bată în retragere. Grație prezenței de spirit a primului consul trupele recăstigă însă curajul.

— „Copii — le zise Napoleon — nu uitați că am obiceiul să dorm pe câmpul de luptă“.

In timpul unui bal o doamnă impinsă de gelozie, mărturisî generalului D..., că soția sa întreține raporturi galante cu Murat.

Soțul infuriat alergă la Napoleon, pentru a i se plânga lui.

— „Ah, domnul meu — îi răspunse împăratul — nu mi-ar mai rămâne timp să mă ocup cu afacerile Europei, dacă aș vrea să mă ocup de drepturile tuturor bărbaților înșelați, de la Curtea mea.“

Se povestește că pe vremea când Napoleon I voia să se căsătorească cu fiica împăratului Austriei a ezitat multă vreme în lupta dintre regretul de a fi silit să se despartă de Iosefina și nevoia de a întemeia o dinastie. Napoleon apela la cunoștințele savantului și spiritului doctor Corvisart, pentru a ști până la ce vârstă poți spera să obții succesul dorit în căsătorie.

— „Aceasta — îi răspunse Corvisart — depinde de organismul și temperamentul fie căruia precum și de odul cum și-a petrecut tinerețea“.

— „Înțeleg — răspunse împăratul. — Care este însă după părerea d-tale vârstă, în care se mai poate admite paternitatea? Când un om de 60 de ani, de exemplu, se căsătorește cu o femeie tânără, mai poate avea copii cu dânsa?“

— Câte odată.

— Și la 70 de ani?

— Totdeauna, Sire.

Intr-o zi Napoleon juca la Berlin „Veng-t-un“, și avea în fața sa o grămadă de napoleoni de aur.

— „E adevărat — întrebă el pe neașteptate pe generalul Rapp — că prusacii iubesc grozav acești mici napoleoni?“

— Mult mai mult de cât pe cel mare — răspunse Rapp, cu sinceritatea militarului

Convorbiri astronomice**CUM SE NASC LUMILE**

Există o filozofie foarte comodă, aceea de a te bucura cât mai intens de viață, fără să-ți pui întrebarea, dacă ceia ce vedem a fost totdeauna așa și dacă și în viitor nu se va schimba nimic. Pe cadranul veșniciei, viața omului, de la începutul ei și până azi, nu are poate nici valoarea unei secunde. Nu știm nici ce-a fost înainte, nici ce va fi în urmă și majoritatea oamenilor crede că de prisos ne-am pune asemenea întrebări. Viața e scurtă și la ce să ți-o necăjești cu întrebări nefolositoare.

E o filozofie foarte practică, cam asemănătoare cu a struțului, care își vără capul în nisip, când vede că nu mai poate să fugă de prigonitori. Din fericire, o seamă de oameni, cari nu sunt practici de loc, cari cred că mulțumirea stomacului-rege, nu ajunge. Astfel, în totdeauna s'a încercat să se explice cum s'a născut pământurile acestea cari se învârtesc în jurul Soarelui, cum s'a născut Soarele însuși, cum și ele sunt tot sorii? Tot așa s'a înțeles cercetătorii, dacă Pământul acesta va dăinui o veșnicie, sau dacă nu cumva va pieri vre-o dată; dacă nu cumva mândrul Soare s'ar putea răci, dacă stelele-sorii nu vor suferi și ele schimbări.

Filosofii practici pentru cari plăcerile vieții se rezumă în vizitarea teatrelor și cinematografele, în afacerile de la bursă, în aventurile amoroase, în descurcarea situațiilor politice, etc., vor spune de sigur, că de și s'a făcut atâtea cercetări, nu s'a ajuns la nici un rezultat sigur și apoi ce folos ar aduce!

Acești oameni au dreptate. Cunoașterea, sau cel puțin goana aprigă după adevăr nu aduce nici un folos, care să se socotească în aur, sau bilete de bancă. De asemenea, nici un învățat nu ar avea curajul să-ți spună: iată, eu știu bine cum s'a format Soarele și planetele.

N'au fost invitați la punerea pietrei fundamentale a pământului și nici un personaj oficial, îmbrăcat în haine negre nu și-a pus încălțitura sub temelie. Cu toate acestea, cu multă răbdare, omul observă prin toate mijloacele tot ce-l inconjoară.

Geologii nu erau martori la cele ce se petreceau acum câteva sute de mii de ani pe pământ și cu toate acestea, multe din cele ce ei ne spun, au tot sorții să corespundă cu adevărul. Aceasta în ceia ce ar privi deducerile, căci altfel ei au fericirea să ne arate și dovezi, animale monstruoase ce au trăit pe vremuri și ale căror schelete perfect păstrate, le avem în muzeuri.

Cu toată supărarea tânărului spicuit, cu cărare la ceață, îmbrăcat după ultima modă, i se dovedește foarte frumos, că strămoșii săi, rudele măimutele, ar fi foarte mirați când l'ar vedea la Capșa proslăvind cu șampanie doi ochi de femeie frumoasă.

Dar geologii tot studiind straturile pământului, ajung la unele unde nu mai găsesc urme, nici de animale, nici de plante. Milioane, zeci de milioane înainte, Pământul exista însă. Rocile acelea fără urme de viață, cum s'a format? Erau ele totdeauna așa?

Geologul face loc astronomului, căci numai acesta poate să-și dea părerea. Dar sarcina acestuia este mai grea. Cu toate acestea, tot găsește mijloace de studiu. Astfel, astronomul știe că în sistemul solar există multe corpuri, diferite între ele. Oare nu va putea să vadă printre ele și trecutul și viitorul pământului?

Iată Luna de pildă, care și ea un pământ, dar fără apă, fără aer.

fără viață. Iată roșcovanul Marte, care are apă și aer, dar în cantități foarte mici. Cu lunetele se observă mereu schimbări pe suprafața acestei planete, deci e un corp ce-ese pe care palpită încă viața. S'ar putea să fie însă un muribund al sistemului solar. Dar sunt alte planete cari au apă și aer în mai multă cantitate de cât Pământul. Jupiter, de pildă are un adevărat ocean de nori permanenți, cari plutesc de-asupra adevăratelor oceane de apă.

Iată deci patru corpuri cerești, cari se deosebesc cu totul unul de altul, de și toate țin de soare: Luna, Marte, Pământul și Jupiter.

Soarele e apoi un corp cu totul deosebit, o îngrămădire enormă de gaze, cari se află la o presiune colosală. Cometele sunt îngrămădiri de corpuri infim de mici.

Cum se face, că toate aceste corpuri cerești: Soare, planete, sateliți, comete, etc., formează un sistem, al cărui membrii ascultă de anumite legi? Există vre-o legătură de rudenie? Soarele este el oare părintele tuturor?

Ipotezele ce s'a făcut sunt cam multe și vom avea prilejul să vorbim în parte de fie care, cronica de azi servind ca un fel de introducere.

Vom găsi ipoteze foarte curioase, fie care întemeindu-se pe anumite fapte, dar nu explicându-le pe toate. Sunt unii cari neagă până și rudenia Soarelui cu planetele și a planetelor între ele. Un astronom fără inimă, declară că Luna nu e fiica Pământului cum se crede de obicei, sau cel puțin nu e decât o fică adoptivă, o vagabondă, pe care Pământul a găsit-o în drumul său. Unul ne spune că Soarele a dat naștere numai sămburilor planetari, planetele crescând în urmă prin meteoriți și același astronom — Innes din Transvaal — ne amenință cu explozia Soarelui, ceia ce nu e de loc încântător.

Un lucru e însă bine stabilit; armonia prezentă nu poate fi veșnică; întreaga civilizație cu care ne mândrim nu are însemnătate de cât pentru noi. Ne place să spunem că omul e regele creațiunii, sau mai bine zis, al Pământului, dar nici aceasta nu e adevărat, căci distruge un cutremur de pământ să distrugă într-o secundă câte-va sute de mii de asemenea regi.

Dacă nu ne speriem de pericolele ce pot să amenințe pământul, e că nu le cunoaștem pe toate.

Victor Anestin.

O nouă interpretă feminină a lui „Hamlet“

Doamna Suzanne Després

Literatura greacă

IN FLORI

de Paraschevă

Colo jos, la marginea grădinei, se afla clădită din sticlă odaia florilor. Un colț de vară păstrat cu îngrijire și devotament, în frigul și înghețul iernei.

Nimic nu lipsea; nici plăcuta atmosferă caldă, nici dulcea mireasmă a florilor nici a pășărelilor cântece. Fluturași albi și mov zburau sărutând petalele trandafirilor și iasomiiilor.

Și în acest paradis, în mijlocul atâtor amănunțimi artistice și a nemărginitei îngrijiri devotate ce le cânta toate din juru-ți, ghiceai unde-va acolo prezența unui inger păzitor.

Un suflu de amor plutea acolo înăuntru, și zici că răul nici odată a îndrăznit să păsească acest prag al florilor.

O! florii, florii! Unica creație a naturii ce merita osteneală. Viața voastră aromă dulce, moartea voastră, miros frumos. Dacă există vre-o altă viață, dacă există în vre-o altă parte un paradis, trebuie numai florii să-l locuiască, și a dreptilor spirite, strămutate în aceste nevăzătoare flori, vecinic să miroasă acolo înăuntru.

Și le adora florile Florica. Și când ședea ore întregi în iubita ei grădiniță caldă, părea și dânsa o floare exotica printre rose și crini.

Și era atât de mare înăurirea florilor asupra ei, de zici că-și adoptase toată tristețea lor de toamnă, și aroma lor crezi că-și adoptase adânc sufletul.

O flacăra tainică topea încet-încet și ascuns pe această ca — un — inger frumoasă copilă. O mare iubire trecuse prea în pripă țărnuț vieții ei, lăsând în trecerea ei pe nisipișul lui urme adânci ce nu ajungea nici un val ca să le steargă.

Ceasuri și alte ceasuri, stătea cu totul singuratică în mijlocul iubitelor ei flori, — singurul tovarăș al gândurilor ei —, și în tristul cântec al pășărelilor, ce cântau nostalgice primăvara adevărată, în falșa și greaua atmosferă caldă a grădiniței.

În amurgul unei serii se coborî grăbită cu ochii înlăcramați... O serioare încadrată în negru, ce primise cu puțin înainte din Epir. Și spulberă ori ce vis dulce, ori ce speranță ascunsă.

Își rezemă, cel cu păr negru ca tăciunele stins căpșor, de marginea unei glastre mari și plânse... fericită că putea să plângă cel puțin liniștită, moartea aceluia pe care atâtea iubise, aci, în mijlocul acestor martori muți ai durerei ei. După puțin frageda floare ce se afla în această glastă mare, începu să se îndoaie ca leșinată, otrăvită nici vorbă de amare lacrimi cu care se adăpase.

Inoptă, nimeni nu venise s'o caute... Toți credeau că se retrăsese în odaia ei ca să se liniștească. Pășărele își ascunseră ciocșorul sub aripioare pentru a adormi. Crezi că viața încetă în juru-ți putea încă să auzi și respirația florilor, și țărnițul verdeței ce răsărea încet-încet de sub pământul umed.

De colo sus, prin fereastra deschisă, intra un curent de aer rece. Florica se sculă, trase de un cordon, și fereastra căzu cu un sunet surd, ce semăna în acea pace, cu glasul poruncitor al vre-unei ursitoare.

Ceasuri multe trecură încă.

Ce făcea Florica?... plângea?... dormea?

De odată pășărele se treziră speriate și ca nebune, ca amețite, începură să zboare în palida lumină a lunii, lovind desperat cu aripioarele lor geamurile diafanului plafond.

Puțin dară acest macabru cântec.

O! ce muzică va putea oare să-l descrie? Ultimile într-aripări ale vieții, ultima nebună sforțare a acestor mici vietăți, ce se înăbușeau în prea încărcata de mirezme acea atmosferă, și de dorul să zboare, să fugă afară spre viața liberă, care n'are atâtea mirezme, dar care e atât de dulce...

Apoi liniște iar...

Una câte una păsărelele leșinate, moarte, cădeau jos, unele pe flori, altele în iarba tânără.

Și fluturașii albi și mov, ca potașele unor flori împrăștiate de suflul vântului de Nord, zburară puțin timp și căzură unul câte unul și ei.

Numai Florica nu s'a mișcat... Sunt unele ființe cari știu să moară atât de frumos, atât de frumosi...

Flori, pentru asta vă iubesci căci deși știți să împodobiți cu atâtea frumusețe viața, însă adânc în aroma sufletelor voastre, ascundeți pentru cei cari v'au adorat, marea taină a morții.

Trad. de D. I. Stamatelache

SONET

Ascult, o Peleş, șoaptele-ți grăbite
Dar nu înțeleg ce-anume vrei a spune
— Tu râzi șurdănd în sărituri nebune,
Sau plângi de nostalgii nebănuite?

În calea ta sânt flori albastre, pale
Ce s'au plecat să-ți fure-o sărutare
— Parfumul lor te'mbată sau te doare?
Tu râzi sau plângi în nesfârșita-ți cale?

De cânti viața, zilele senine,
Zădărnice eu în preajma-ți voiți petrece:
Cântarea ta, o! prea târziu îmi vine.

Iar dacă plângi pe-a viselor ruine
Și de dureri ce vin să te încerce,
Eu, scump tovarăș, plâng acum eu tine.

Ermil Fulginescu

A. S. Pușkin între țigani

Marele Pușkin, în tinerețe a trăit mult timp și în Basarabia.

În Chișinău, între anii 1820 și 23, Pușkin trăiește în casa lui Ralli, boer moldovean.

Odată Ralli pleacă să viziteze niște moși ale lui din Dolna. Între satul Dolna și Iurțeni în mijlocul unei păduri se găsea un sălaș țigănesc.

Pușkin întovărășise în această vizită pe Ralli.

Ca ori ce sălaș țigănesc și acesta avea pe bulibașul său, de a cărui autoritate se ținea seamă.

Bulibașa avea însă o fată de toată frumusețea, anume Zamfira.

Ea era înaltă, cu ochii negri mari și un păr negru de toată frumusețea. Zamfira se îmbrăca bărbătește: purta șalvari largi, căciula pe cap, cămașă moldovenească aleasă și iuma cu ciubucul.

Fata era în adevăr seducătoare. Alexandru Serghievici Pușkin când a văzut-o a rămas fascinat de frumusețea țigăncei.

El rugă pe Ralli să rămână câteva zile în Iurțeni. Aceste câteva zile numără două săptămâni.

Pușkin se îndrăgostise de țigăncă. El petrecu tot timpul de 14 zile în șatra țigănească, alături de Zamfira. Toată ziua Pușkin era în tovărășia Zamfirei, și îi vedea pribebind singuri pe câmpii, unde stăteau tăcuți, ținându-se de mână.

Alexandru Serghievici nu știa nici o vorbă țigănească, Zamfira nici atât rusește; ei nu se înțelegeau de cât prin mimică.

Pușkin ar mai fi trăit mult timp în sălașul țigănesc, dacă germeul bănușii n'ar fi încolțit în inima lui. El începu să bănușiască că Zamfira îi e mai drag seamănelui ei din alt cort, de cât boerul care se rătăcise în mijlocul lor. Trebuia să plece.

După ce plecă din Chișinău, și se duse la Odesa, trimise gazdei sale din capitala Basarabiei poema „Țigani”.

Tot atunci poetul rus află că frumoasa lui Zamfira a fost omorâtă de gelosul ei îndrăgostit un țigan din sălaș.

Giuseppe Verdi

Giuseppe Verdi în grădina vilei sale Sant'Agata

Italia e în sărbătoare. La 10 Octombrie stil nou a. c. a celebrat împlinirea a o sută de ani de la nașterea lui Giuseppe Verdi.

A sărbătorit centenarul venirii pe lume a geniului care a revărsat peste întregul pământ torentul fermecătoarelor melodii italienești, care a pus în muzică visul eroic al renașterii Italiei și arderea unui patriotism nestins. A dat un suprem primos de admirațiune aceluia, al cărui nume, scris cu câte un punct după fiecare literă, astfel: V. E. R. D. I., era un simbol în taina căruia italienii citeau exclamațiunea: „Vittorio Emanuele Re D'Italia”, afirmățiunea suveranității și întregirii țării lor.

„L'Illustrazione Italiana”, numărul din urmă, e plină, într'un cuprins de 32 pagini mari, intercalate cu 100 ilustrațiuni, e plină numai de indicațiuni și scene relative la viața și activitatea marelui artist, fecundului creator.

Cu această ocaziune, luând parte sufletească și noi la mărețul jubileu italian, credem că satisfacem o legitimă și dreaptă curiozitate dând cititorilor noștri, pe scurt, biografia aceluia d'al cărui nume răsună astăzi întreaga Italie, a aceluia care și'n noi deșteaptă puternice și simpatice ecouri.

Iată datele vieții lui Giuseppe Verdi, „ale celui mai scump și mai fecund geniu muzical al secolului XIX, ale celei mai pure glorie italiene”, precum îi consacră criticii din țara lui.

S'a născut la Roncole, lângă Busseto, în 1813 și a murit la Milano, în 1901, după o viață de 88 de ani. Copil de oameni săraci, a primit învățătura celor dintâi elemente ale muzicii dela modestul organist al bisericii din Busseto. La vârsta de 15 ani a urmat pe maestrul lui în sarcina de organist.

La vârsta de 19 ani, se prezintă la Conservatorul din Milano, ca să își completeze educațiunea artistică cu cunoștințe muzicale superioare. Dar profesorii d'acolo, nu vor să-l primească. El judecă pe Verdi, pe viitorul Titan al muzicii italiene, ca neaptes pentru cariera ce voia să-și deschidă.

Luă totuși lecții particulare dela un profesor din același institut, dela maestrul Lavigna.

În 1839, în vârstă de 26 de ani, se prezintă la Scala cu prima-i operă „Uberto, conte di San Bonifacio”, care plăcu. A pățit-o însă cu a doua a sa lucrare, „Un giorno di regno”, prezentată în anul următor 1840, și care căzu.

Căzu, însă Verdi, ca Anteu, căruia îi creșteau puterile atingându-se de pământ în lupta lui cu Ercule, nu se descurajă deloc, ci din potrivă, în 1842 scrisese victorios opera „Nabuc”, urmată, la scurte intervale, de „Lombardi”, „Ernani”, „Rigoletto”, care îi întăriră renumele.

După aceste prime triumfuri, veni

o altă serie care cuprinde operele „Trovatore”, „Traviata”, „Ballo in maschera”, „Don Carlos”, „Aida”, „Otello”, „Falstaff” și altele, în total 28 de opere.

Mai scrisese, în ultimul timp, și celebra „Messa da Requiem” (parastas), dedicată amintirii poetului A. Manzoni.

Minune genială, lasă posterității uimite un tezaur neîntrecut de viguroasă cugetare și adâncă simțire, exprimate cu sonoritățile muzicii, cu limba armoniei.

Cu munca prodigioasă a unei vieți bine împlinită, se încoronă cu glorie neperitoare, își adună ș'o avere respectabilă. Respectabilă, mai ales, căci, om de inimă tot atât pe cât era și de geniu, fundă, în Milano, „Casa de repaos pentru muzicanți”. Pe lângă operele muzicale monumentale, mai înalță și o monumentală operă de caritate, închinată spre susținerea aceluia cari, din diferite împrejurări adverse, nu putură să adune, cu arta smetelor frumoase și a cântecelor făcătoare, acele compensări materiale care să le asigure traiul în vârstă înaintată.

În acest palat d'o arhitectură clasică, severă și elegantă. În acest locaș de odihnă, „marele mort”, d'apururea viață și-a păstrat, în fundul unei curți mici, o încăpere în care se află o criptă. În acea criptă sunt închise corpul maestrului, alături de corpul iubitei lui soții Giuseppina Strepponi, cântăreața celebră care, cu interpretare maestră, a făcut succesul operii „Nabuc”, care la începutul carierei a întenziat reputația tânărului, p'atunci, compozitor.

Alături de Giuseppe stă Giuseppina, învăluită de lumina gloriei și de umbra odihnei. Binecuvântați de învinșii artiști, cari se închină recunoașterii învingătorului cel mare.

N. Ținc.

DE CANTARES

Dorurile sunt ca vântul
Când sunt mici, cle desmiardă,
Când sunt mari,
Vor să ne piardă.

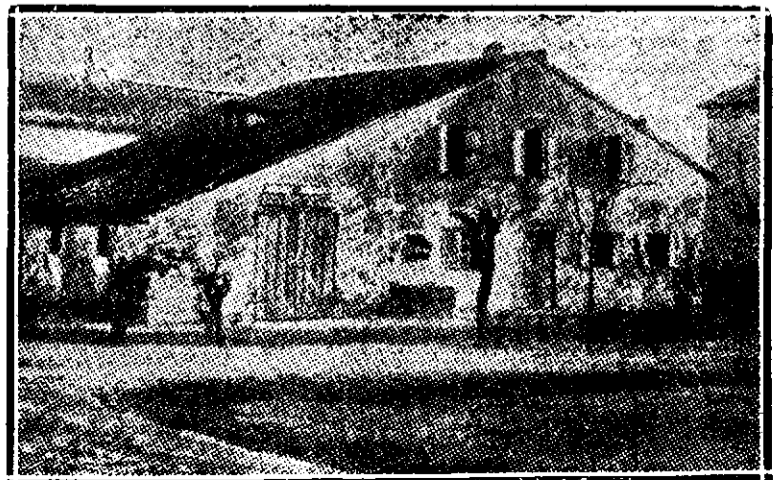
Dragostea este ca briza
Cum sunt brizete de vară,
Răcoroase dimineața
Dulci și calde în spre seară.

Când am vrut să plec, din ochi
Mi-ai făcut un semn, și-am stat.
Zale grele, ochii tăi
De ai mei s'au înțelesat.

Măine seară iur răsar
Stelele care-ai apus...
Ochii blânzi ce-î căutam
Unde oare s'or fi dus?

Stelele care răsar
Rând pe rând toate apun...
Să nu crezi că vre-un hotar
Pentru ei mai pot să pun.

C. Tonegare

Casa în care s'a născut Giuseppe Verdi

EX-LIBRIS

VENUS și GIOCONDA de Corneliu Moldovanu. Biblioteca „Lumina”, Editura „Librăria nouă”.

Farmecul întreg al vieții noastre este tocmai diversitatea sufletelor, caracterelor, înclinărilor omenești. Ciocnirile ce rezultă din cauza acestei diversități fac ca viața să fie mai intensă și mai colorată. Inchipuiți-vă că toți literații unei țări ar cânta numai ode patriotice! Ar fi o monotonie de nedescris în literatura a celei țări. Din fericire, fie care scriitor are nota lui caracteristică, vorbesc de cei cari izbutesc să se ridice din comun. Unul va înprima în tot ce scrie nota brutalității lui, altul aceea a unui sentimentalism, fie el chiar bolnav.

Depinde de talentul celui aș pentru a-și impune publicului modul lor de a vedea.

D. Corneliu Moldovanu este, de sigur, unul dintre literații noștri, despre cari poți să vorbești cu toată seriozitatea, întâi pentru că are talent, al doilea pentru că din tot ce scrie reiese o gravitate, blajină de altfel, care îți impune prin lipsa ei de „poză”. D. Moldovanu nu vede viața reală, ci o anumită viață pe care, dacă nu a izbutit să o creeze, cel puțin o întrevăde. E destul să citești volumașul intitulat *Venus și Gioconda* ca să te încredințezi de aceasta.

E un spirit contemplativ, lipsit de energia ce caracterizează veacul telegrafic fără fir și al aeroplanelor, e un poet din veacul trecut, ba încă din prima jumătate a aceluși veac, care a avut nefericirea să se nască prea târziu, într-o lume prea zgomoasă, care caută senzații ce nu sunt cele mai delicate.

„Zăvorât în cugetarea sa ca într-o cetate și cu toate ferestrele sufletului închise”, d. Corneliu Moldovanu trăiește viața modernă, care îi pare prea zgomoasă, banală, necolorată, plictisitoare, cu totul neinteresantă.

Și atunci, întorcând spatele către acest veac, își îndreaptă privirile spre lumea artei, în care timpul nu există, unde se întâlnesc la un loc toți cei cari nevoind să-și trăiască viața, au visat-o.

Frumusețea cea veșnică nu știe ce e timpul, ea e neschimbată. Acei cari fac din artă un templu, în cele mai multe cazuri, sunt pur și simplu *anormali*.

Așa se explică o mulțime de ciudățeni ale marilor preoți ai artei și nu e nevoie să citez nume. D. Corneliu Moldovanu însă a rămas cu totul nevinovat; arta nu l-a schimbat și cel puțin, mie unul, îmi face impresia unei nevinovate fecioare — Oh, nu din vremea noastră, căci nu mai există, — care revoltată de grosolanția vieții de toate zilele, se hotărăște să trăiască numai în vis.

Că nu exagerez e dovadă faptul, că în cele vre-o 15 schițe ce formează volumul, nu veți găsi nici cea mai mică urmă de acțiune. Se petrec drame nenumărate, dar numai drame intelectuale. Poetul — căci e poet d. Moldovanu — descrie numai diferite stări sufletești, cari pentru d-sa au mai multă putere de cât ori ce fapte reale. Un șoricel rătăcit într-o sală de bal — iertați trivialitatea comparației — nu ar fi mai speriat ca d. Corneliu Moldovanu, în sala cea mare a vieții.

Dacă ar exista încă multe femei visătoare, toate ar fi cititoarele d-sale și sunt perfect încredințat că nu va avea nici o dată admiratori printre politicieni și financieri. Aceștia nu vor putea să priceapă, ce rost are acest suflet rătăcit în veacul nostru.

E atât de blajin apoi în cât pentru d-sa femeia nu știe ce e perversitate, ea iubeste, trădează, une ori, dar regretă trădarea. O singură obiecțiune i-am putea face: să evite monotonia, ceia ce poate e cam greu.

IUBIREA

*Iubire, te-am hrănit cu-atâtea lacrimi
Ce-ai năruit azi sufletu-mi înfrânt,
Iubire, te-am hrănit cu-atâtea risuri
Și nu mi-ai dat în schimb un singur cânt!*

*Am tremurat pe căi bălătorite
Doar din îndemnul tău, pe-un ger de for,
Și-am străbătut cărări nebănuite
Ursind în minte-mi risuri de noroc.*

*Și-am plâns cu drag adesea pentru tine
In nopțile de vară înstelate,
Căci mă muncea o sete de mai bine
Și te chemam c'o dragoste de frate.*

*Și am suit femeia până'n slavă
De n'ndrăzneam măcar a mai privi-o,
Și pentru tine am sorbit otravă
Din cel din urmă lung și trist adio!*

*Iubire dureros de-amăgitoare,
Dece-mi robești zădarnic tinerețea
De nu mi-ai dat să zmulg măcar o floare
Din tot ce'mpodobește Frumusețea?...*

*Și totuși azi mă'ntorc pe-aceiaș cale
Ca să'ngenunchi pe-altarul tău stăvit,
Mi-ai sufletul din mine numai jale
Dar nu râvnesc să fiu mai fericit.*

*O tainică ispită mă imbie
Chiar viața mea cu drag să ți-o jertfesc,
De-ar fi să zmulg întreaga poezie
Din sfântul, pângăritul «te iubesc»!*

I. C. Aslan

în volumul de care vorbim se simte puțin, dar mă tem de volumele ce vor veni și mi-ar părea rău.

PRO PATRIA. Povestire despre începutul și menirea neamului românesc, de dr. Ioachim Drăgescu. E o încercare foarte laudabilă de a populariza cunoștințele istoriei și anume epoca luptelor dintre Daci și Romani.

Autorul a încercat să facă un fel de roman istoric, ceia ce nu pare că a reușit, de oare ce nu a izbutit să contopească ficțiunea cu datele istorice, ele sunt ca două părți bine distincte.

Cum însă scopul principal era acela de a populariza anumite fapte istorice, nu putem să insistăm asupra acestui mic nesucces, de oare ce povestea în întregime e plăcută, captivantă chiar une ori. Sunt fapte din

istoria Romanilor pe cari d-sa le-a redat într'un stil foarte pitoresc. Numeroase notițe în josul paginei nu au de loc infățșarea pedantă, din contra, le citești cu plăcere.

E o carte, pe care o putem recomanda tuturor, căci e în adevăr folositoare.

Unele din articolele noastre, au supărat pe cei interesați. Supărarea e de prisos, ea nu dă celui care se supără nici cea mai mică umbră de talent.

Suntem hotărâți să spunem adevărul așa cum îl înțelegem și să nu ținem socoteală de cât de talent, și nu de alte considerații ce n'au căuta în literatură. Revista aceasta e prea răspândită pentru a nu-și face datoria să spună adevărul, ori cât ar fi el de supărător, pentru mai mulți nechemați.

Albert

Viața artistică și literară

Cunoscutul publicist d. Emil Gârleanu, directorul Teatrului Național din Craiova, se află bolnav de câte-va zile.

Compania de operetă „Grigoriu” va da la Galați o reprezentație în ziua de 10 curent și alta la Brăila în ziua de 15 curent. Compania se află acum la Iași.

Ateneul popular din Capitală a organizat o serie de conferințe în provincie. Vor vorbi d-nii I. Teodorescu, dr. P. Zosin și colaboratorul nostru d. V. Anestin la Iași, Constanța, Craiova, Brăila și în alte localități.

„Ave Maria” noua dramă a colaboratorului nostru d. Victor Eftimiu e povestea unui clovn de circ. Rolurile principale vor fi susținute de d-na Marioara Voiculescu și de d-nii C. Radovici, I. Niculescu și G. Morțun.

Stagiunea Teatrului Național din Craiova s'a deschis la 1 Octombrie a. c. cu „Fântâna Blanduziei” a nemuritorului V. Alexandri și cu „Fluturii” de colaboratorul nostru d. Corneliu Moldovanu.

Vineri s'a celebrat, de către Ateneul popular din Capitală memoria marilor enciclopediști Diderot, D'Alembert și Jean Jacques Rousseau prin conferințe ținute de d-nii N. D. Cocea și V. Anestin.

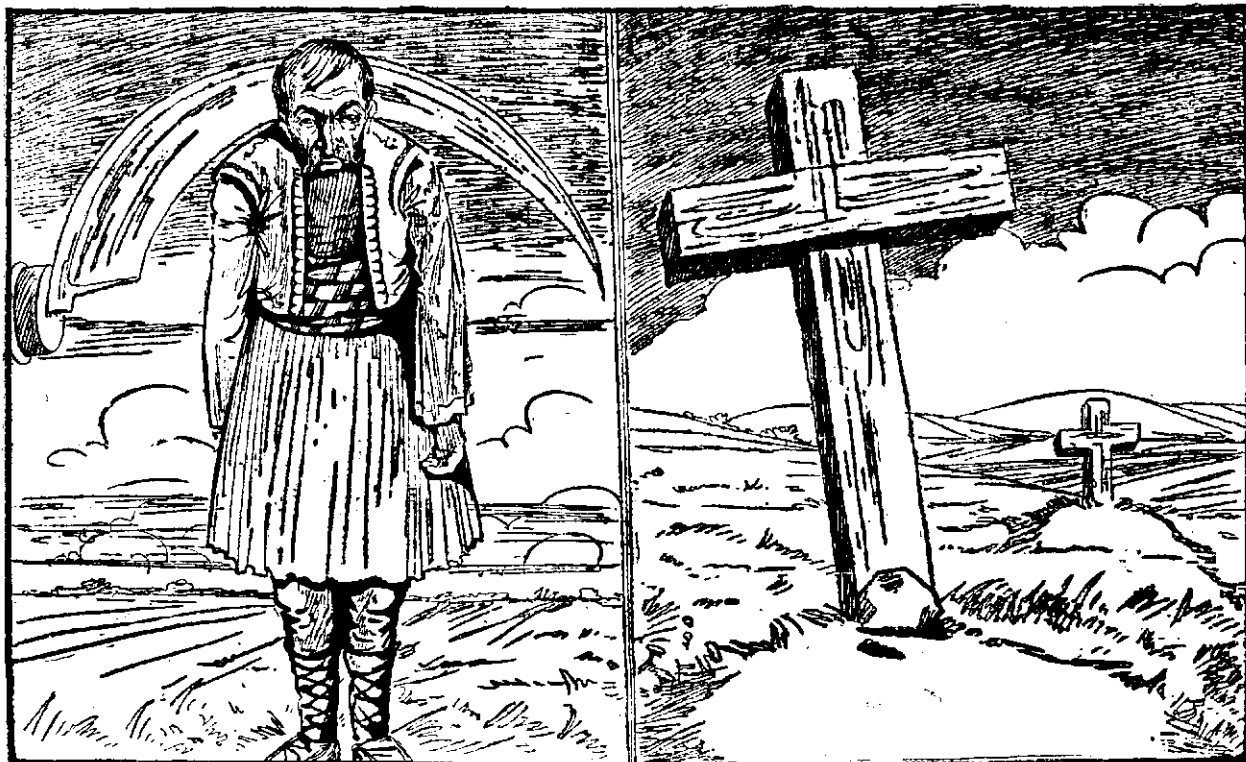
Astfel, s'a deschis seria de conferințe din anul acesta la Ateneul popular.

Se află în București și va sta o săptămână aci d. Roels, redactorul balcanic al ziarului „Le Temps”.

Cunoscutul scriitor german Paul Lindenberg, care și-a consacrat activitatea literară în deosebi țării noastre, se ocupă acum în a treia ediție a cărții sale despre „Regele Carol al României” unde va intercala, — cu text și ilustrațiuni, medalioane care au fost făcute pentru Suveranul nostru. Scriitorul german face apel la publicul nostru spre a-l face comunicări asupra acestor medalii.

Temperatura Săptămânei

SITUAȚIA AROMÂNILOR

Sub semilună

Sub cruce

Desen de BARG.

Săptămâna aceasta iese de subtipar elegantul volum „Schife-Filme” al d-lui V. Mestugean.

O vizită la casa d-lui Ion Kalinderu

— Urmare și sfârșit. —

Cursurile Universității populare se vor redeschide în ziua de 15 Octombrie a. c. și se vor ține la Liceul Lazăr în toate seriile de la orele 9—10. Se vor ține două sau trei cursuri pe seară.

Sedinta de deschidere va fi la Ateneul Român printr-o festivitate al cărei program se va intruni în curând.

Biblioteca Academiei Române va fi deschisă publicului de acum și în orele de după amiază conform vechiului orar.

S-a redeschis biblioteca „Fundatiunii Universitare Carol I” iar de la 15 Octombrie a. c. o nouă sală se va pune la dispoziția studenților.

În urma lucrărilor din timpul verii, Fundațiunea dispune acum de un amfiteatru mare unde se vor ține prelegeri și conferințe.

Conservatorul de muzică și Artă dramatică din Capitală se va muta în str. Corăbiei No. 6.

D. Ștefan Mircuș, fost bursier al „Societății pentru fond de teatru român”, cântăreț de operă, își expune într-o broșură părerea sa asupra Teatrului în Ardeal, ajungând la încheierea că cu mijloacele „Societatea va putea forma o frumoasă trupă ambulanta fără nici un risc.

Nouile premii ale Academiei. — Pentru 1913, scriitorii noștri se pot pregăti de pe acum, căci se anunță următoarele premii la secțiunea literară :

1) **Premiul Eliade Rădulescu**, de 5.000 lei celei mai bune lucrări despre „*Frumosul în ocazia populară românească*”.

2) **Premiul Năsturel**, de 5.000 lei celei mai bune lucrări despre: „*Studii asupra limbii și stilului cronicarilor României*”.

3) **Premiul Princesa Alina Știrbey** celei mai bune lucrări de „*Povești morale pentru copii între 10—14 ani*”. Poveștile vor fi de preferință din istoria națională sau din viața socială trecută și actuală.

Manuscrisele pentru aceste trei premii se vor primi până la 31 Decembrie 1917.

Conservatorul din București a delegat pe maestrul A. Castaldi să organizeze un festival „Wagner” în Capitală.

Revistele și ziarele pariziene vorbesc cu entuziasm despre interpretarea pe care marea artistă Suzana Desprès o dă lui Hamlet. E cea dintâi femeie care interpretează acest rol.

D. C. Rădulescu-Motru, profesor universitar, a sosit în Capitală din călătoria pe care a făcut-o în Germania.

Compania românească Victor Antonescu a dat reprezentații la Alba Iulia și la Blaj unde a fost primită cu entuziasm îndescriptibil de către românii dornici de teatru românesc.

SCHIFE-FILME

de V. MESTUGEAN

Va apărea zilele acestea într-un elegant volum cu coperta în culori.

Această nouă lucrare a d-lui Mestugean conține numeroase bucăți literare și, de sigur, va găsi aceluși simpatic primire ca și „București-Sakarali”.

Preț 1.60.

La toate librăriile.

Peretele primului salon în care intrăm sunt acoperiți cu aquarele și pasteluri, din școala nouă italiană; al doilea salon, al cărui plafon este pictat de Carolys, coprinde tablouri din școala veche italiană, ca și salonul al treilea, în stil byzantin, în care remarcăm o schiță de Tizian. Al cincilea salon conține tablouri din școala franceză, din care mai multe semnate de François Gôse, Boucher, Van Loo, I. David, Monchablon. În al șaselea salon ne răpește privirea un bust de A. Rodin. Urcând pe o scară de stejar, ajungem la al șaptelea salon unde admirăm un desen de Poussin, un altul de Anselm Feurbach și unul de Angelica Kaufman; în al optulea salon remarcăm mai multe frumoase desene de Emil Levy, din care două lucrări pe plăci de argint, un desen de Franz von Defragger și un altul de Fritz von Uhde. Din acest salon intrăm într-o cameră pătrată, în mijlocul căreia, pe un birou mare de nuc, sculptat, răsfoim splendide litografii (Opera lui L. B. Piranesi) legate în 27 volume de 80/50 c., dăruite d-lui Ion Kalinderu de către guvernul italian. Pe peretele acestei camere: desene de Raffet, de o gingășie și vioiciune remarcabile. De aci trecem într-o cameră mai mică, în care admirăm un desen de Angelica Kaufman și unul de Fritz von Uhde, reprezentând revoluțiunea ungară din 1848.

Purturul catului de sus al pinacotelei este tapetat cu desene de Mirea, Voinescu, Stoica, Hinzia, Maximovici, Bucevski, Kaulbach, Mackart și alți artiști ai creionului și penelului, români și streini. Ocolind purturul, intrăm în al noulea salon, împodobit cu tablouri din școala flamandă: de Kaulander, Rembrand, Jordaens; iar în al zecilea salon remarcăm tablouri de Hanns Pellar, Scholz, Fuerster, Adolf von Menzel, Eugène de Blais (în al unsprezecelea salon notăm un tablou de D. Teniers, unul de Otto de Thorene și un al treilea de Adjukievicz, reprezentând un hoț de cai, de o mișcare extraordinară. Trecând prin camera de lângă scara pe care scoborâm la catul de jos, admirăm bustul lui Gambetta, de Falguière, un neprețuit desen de Fragonard (1778), precum și plafonul pictat de Kepolo. Iată-ne în salonul cel mare, zis: salonul de onoare.

Plafonul acestui salon este pictat de Carolys; pe peretele din fund se impune privirii un tablou mare de Verona, reprezentând Speranța; în dreapta și în stânga lui, și pe peretele lateral: capo d'opere semnate de Corot, Daubigny, Ruyssdael, Bondin, Hanns Pellar (Pastel) F. Von Lenbach (Desen colorat), un mic tablou în ulei reprezentând pe M. S. Regele Carol la vârsta de opt ani, de Max Schmidt, după Lauchert; o marină (Marea agitată) de Michael de Munkacsy, și alte tablouri prețioase, tot în ulei, de Gustave Courbet, Herman Kaulbach (Reprezentând pe soția sa), de Carol Vogel (Tata și fiul rugându-se în biserică); un frumos desen de Ingres. În vitrinele încărcate cu obiecte de artă remarcăm două fotografii ale moștenitorilor tronurilor Germaniei și Turciei, cu dedicații; un vas mare de argint suflat cu aur pe dinăuntru, dăruit d-lui Ion Kalinderu de către M. S. Impăratul Rusiei, cu ocaziunea jubileului Romanovilor; trei statui de marmoră, de Romanelli, Al trei-sprezecelea salon coprinde operele lui Grigorescu: tablouri în ulei, desene, pasteluri, icone. Această colecțiune de opere ale maestrului este una din cele mai frumoase — ca să nu zicem: cea mai frumoasă — ce am văzut până astăzi. În al patrusprezecelea

salon notăm tablouri de Mirea, Tăărăscu, Negulici, Mihail Lapati, C. Leca, Mihail Pop; busturi sculptate de Storck, Bălăcescu, Filip Marin, Hegel; două pasteluri reprezentând pe tata și pe mama d-lui Kalinderu, de Szathmari. Plafonul acestui salon este pictat de Vermont.

În al cincisprezecelea salon admirăm două splendide policandre de Saxa; o casetă de aur masiv împodobită cu pietre scumpe, dăruită d-lui Ion Kalinderu de către M. S. Impăratul Austro-Ungariei, precum și alte suvenire prețioase primite de d-sa dela personajii ilustre. Al șase-sprezecelea salon coprinde tablouri de toți pictorii români; plafonul salonului este pictat de Verona. Într-o cutie de nuc sculptat descoperim un gingaș călindar lucrat de M. S. Regina Elisabeta. Numele sfinților din fie-care zi a celor două-spre-zece luni ale anului sunt așa de fin scrise în cât ai crede că sunt litografiate; la fiecare lună, pe marginea călindarului, în exergă, câte o floare a sezonului pictată în aquarelă, iar pe paginile din fața călindarului lunelor, câte o ugetare scrisă în limba franceză. Întrând într-un mic cabinet, pe mâna stângă, remarcăm o icoană reprezentând Isvorul Tămăduirei, pictată de Grigorescu; o dantelă „frivolită”, în ramă, lucrată de M. S. Regina Elisabeta, un trandafir pictat în aquarelă, tot de M. S. Regina, cu o ugetare scrisă în limba franceză împrejurul lui, și două vioarele lucrate de A. S. R. Prințesa Maria. În salonul de jos, al cărui plafon (Salonul are două nefe: una principală și alta laterală) sunt pictate de Kepolo și Ricci, admirăm o statuie de marmoră reprezentând pe Maria Magdalena, de Saltarelli; o altă statuie (Femeia care scrie) de Vichi, și un tablou în ulei de Defragger (2 tiroleze).

Pe mese și în vitrine, numeroase obiecte de artă; prin colțare: Saxuri. Scoborând în sub-sol, unde este amenajată o sală pentru garderobă prevăzută cu cuere de jur împrejur, vizităm două săli conținând vase egiptiene, etrusce și romane, busturi vechi de piatră și basorelieful de origine romană, în mare parte găsite în Scythia (Dobrogea) vechea provincie a Moesiei inferioare); O a treia sală, al cărei perete și plafon nu sunt încă definitiv pictați, este destinată a coprinde alte asemenea antichități. Într-o mică sală de lângă salonul de jos sunt expuse obiecte de lemn, de lut și de fer compunând industria națională. În antreul principal, pe unde am eșit din muzeu și unde am semnat într-un registru deschis pe o masă de lemn sculptat, în stil țărănesc, ca și scaunele-canapele ce completează acest mobilier original am admirat gobelinurile ce acoperă ușa sălei ce dă acces în salonul de jos precum și pereții acestei săli.

Am omis să arătăm că toate plafoanele muzicului din casa veche, ca și acele ale pinacotelei, sunt pictate de artiști români și streini.

Ce păcat că acest frumos muzeu nu are un catalog de pe care să te poți orienta admirând obiectele de artă coprinse în vitrine și așezate pe mese și etajere, precum și tablourile și desenele ce împodobesc pereții vaselor sale saloane! Ni se spune că lucrarea unui asemenea catalog a fost începută acum două ani de către d. profesor Bachelin, dar că a fost întreruptă.

Eșind din acest muzeu, în care am petrecut mai bine de două ore — fără a întârzia prea mult dinaintea operilor ce ne captivau privirile — am plecat fermecați de varietatea și splendoarea obiectelor de artă ce văzusem și impresionați de

gustul omului care le-a colecționat și selecționat; mai ales când știm că acest om, care ar fi putut trăi în cel mai dulce farniente, muncește de dimineață până seară de la cea mai fragedă tinerețe, și în mod cel puțin desinteresat, pentru propășirea țării sale și ridicarea nivelului intelectual al compatrioților săi.

G. Arghyopolu.

În partea finală a articolului precedent în loc de „ochii ne sunt recreați s'a pus, din eroare, ochii sunt uimiți”.

Sacul cu glume

Intre doi flăcăi obosiți.
— Ai prefera să te însori c'o fată care cântă la vioară ori c'una care cântă la piano?
— O, aș prefera pe violonistă, să înțelege.
— Pentru ce?
— Pentru că vioara o pot arunca pe fereastră, dar pianul ba.

— Nu înțeleg cum ai curajul să zici că nu mă cunoști, când mi-ești dator 10 lei.

— Ei, ei, dacă ar trebui să-i fiu minte pe toți câți m'au împrumutat cu bani, mi-aș face capul calendar!

Un mic violonist execută o bucată muzicală față cu severul profesor Criticeanu. Apoi, cu sfială, se întoarce spre el și-l întreabă:

— Ce zici, d-le profesor, voi putea să fac ceva?..

— Da, de sigur, îi răspunde acesta, cu condițiune numai ca să te lași de vioară.

Ambasadorul german dedese un bal, la Paris, iluminând saloanele și grădina înconjurătoare. Dar pe aleele grădinei prea puțini oaspeți se aventurară, înghesuindu-se toți prin saloane.

Ambasadorul rusesc îl imită și făcu prinsoare cu cel german că, la balul lui, o să fie lume mai multă în grădină decât în saloane.

Germanul, convins că francezilor nu le place natura, ei numai saloanele cu fastul lor artificial, se prinse:

Rusul deta balul și se întâmplă ce zisese el: saloanele fură goale și grădina plină. Și a fost așa, pentru că a pus butetul în grădină.

La teatru, între bărbat și soție.
— Ți-ai luat binoclu, dragă? întreabă el.

— Da, dar nu mă pot servi cu binoclu.

— Pentru ce?

— Pentru că am uitat să-mi iau brățările.

Într'un club politic.
— Pentru ce Franța e bine cu Engliera?

— Pentru că se țin de Mănecă.

Funcționari, Medici, Voiajori, Căruști și ceferiști!

Prin veritabilul ceasornic „Radium” aflați imediat în cea mai profundă întunecime, ori exactă!

Acest ceasornic are un mecanism excelent care merge 36 ore, garantat înscris 3 ani. Înbrăcămintele de oțel oxidat în negru este extraplă și supralegant. Indicatorul

orelor și arătătoarele sunt prevăzute cu cele mai fine instalații cu „Radium” și luminează noaptea minunat, fără întrerupere. Pentru cel ce-l comandă, acest ceasornic este o surpriză și o bucurie.

Prin prețul extrem de eflin ori-cine poate să-l procure. Trimite prin ramburs franco.

1 Buc. LEI 14.75; 2 Buc. LEI 28.25

Același ceas de buzunar „Radium” ce deșteptător LEI 19.75.

Holzer & Wohl, Krakau, Nr. 21 (Austria)

NOUA SERIE A

Marilor Premii

ce se vor oferi de

Ziarul UNIVERSUL

abonaților săi la tragerea din luna Noiembrie 1913:

Lei **6.000** **Lei**

BANI IN NUMERAR **BANI IN NUMERAR**

Un elegant DORMITOR de BRONZ

de mare valoare, al 10-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre, de cel mai recomandabil depozit de mobile de fier și bronz cumpărată tot dela „Industria Metalică MARCU” și una SOBĂ „GODIN” „Industria Metalică MARCU”,

JUMATATE GARNITURA MOBILA COMPUSĂ DIN : O CANAPEA, DOUĂ FOTOLIURI ȘI PATRU SCAUNE.

O Oglindă venețiană. - Una masă elegantă de mahon cu cristal

Una frumoasă Lampă pentru atârnat. - Una sobă calorifer sistem german

Toate acestea cumpărate dela marele magazin de mobilat MARCO DATTELKREMER, strada Carol No. 62, București.

Un Dormitor de lemn fin

construit în marea fabrică de Mobile de lemn MARIN V. GANEA, șoseaua Mihai-Bravul No. 37 și strada Șerbănică No. 10.—
Sucursala : Calea Victoriei No. 107.

3 Costume naționale Un elegant și pi. olesc costum țărănesc pentru dame model Breaza de o culore albastră ca a cerului senin
Un splendid costum țărănesc ca acela al Rucărucelor roșu, dulce însă la vedere și bogat împodobit.
Un costum țărănesc după modelul celor purtate de Câmpulungence, născut, superb, așa cum numai în vis ai vedea, aib.

DOUĂ GHEBE FINE drăguțe, de le-ar invidia orice orășancă cu gust
O CAMAȘUȚA lucrată cu o rară delicateță în galben și negru

UN GRAMOFON foarte elegant, cutia de stejar, cu placheta de meta și fin nichelat, cu 6 plăci duble, adică 12 cântece.

UN FLAUT DE ABANOS, cu 12 clape, într'o cutie fină căptușită cu catifea.

UNA VIOARA FINĂ cu arcuș și accesoriul de rezervă.

Toate aceste cumpărate de la Marele Magazin de muzică Jean Feder, București, calea Victoriei 54, Furnisorul Curței Regale.

UNA MADOLINA italiană, de palisandru, ornamentată, cu testiera prelungită, specială pentru concert.

UNA CHITARA cu mecanică.

UNA HARMONICA cu două rânduri, cu 19 clape și 4 basuri, burduful dublu, cu colțuri de metal.

Cumpărate de la Magazinul de muzică „La Harpa”, București, strada Colțel No. 8.

UNA BICICLETA ELEGANTA „SPORT” cu roata liberă și frână automată prin contrapedalare.

UNA PUȘCA de vânatoare cu două țevi, țevile de oțel, „Bayard”, din renumita fabrică de arme „Pieper-Bayard”. Această armă are 4 zăvoare de siguranță, țeava stângă choke-bore și poate întrebuintă atât pulberea neagră, cât și pulberea fără fum.

UNA CARABINA semi-automată de mare precizie „Pieper” cu tirul garantat precis.

UN REVOLVER SISTEMATIC.

Cumpărate de la marele magazin de arme și biciclete B. D. Zismann, furnisorul Curței Regale, calea Victoriei 44, București.

UN POLICANDRU fin Venegran cu 5 brațe, pentru gaz aerian, cumpărat dela renumita Casă Teirch & Comp. Succesorul Carol Weinlich, str. Cobălcescu (fost berzei) No. 9 București.

UN COSTUM DE HAINE (saco) după măsură și alegerea stofei, care se va confecționa de cunoscuta croitorie Jaques Grünberg, str. Academiei No. 25.

UNA FRUCTIERA în formă de scoică susținută de un înșgeras stând pe piedestal, totul de metal argintat.

UNA FRUCTIERA cu spițe de grâu de metal oxidat

2 VASE DE CRISTAL culoarea închisă cu pictura de aur, în suport de metal argintat, cumpărate dela cunoscutul Ma-

gazin de bijuterii Th. Radivon, B-dul Elisabeta 8 bis, București.

UNA PENDULA MODERNA de perete, din lemn de nuc cu întorsul la 15 zile, sunând la oră și jumătate.

UN CEASORNIC DE MASA pentru salon, frumos bronzat, garnisit cu pietre similă și așezat pe o sanie înhamată cu un cerb.

UN CEASORNIC DE BIUROU frumos bronzat, având calendar mecanic.

6 LINGURITE, AURITE și frumos emailate, cu vederi din București, aranjate în cutie tapisată.

Toate aceste cumpărate dela cunoscutul Magazin de Bijuterie și ceasornicarie. Ceasornicaria Colței str. Colței 31.

2 CEASORNICE DE AUR 14 carate cu câte 3 capace No. 87 pentru bărbați.

3 CEASORNICE DE AUR 14 carate cu câte 3 capace No. 88 pentru bărbați.

1 CEASORNIC DE AUR 14 carate cu 3 capace No. 92 pentru bărbați

5 CEASORNICE DE ARGINT cu bordura aurită cu câte 1 capac marca arpad, pentru bărbați.

6 CEASORNICE DE ARGINT cu bordura aurită cu câte 4 capace.

1 CEASORNIC DE AUR, având și broșă atârnat pe un lăntșor pentru damă.

3 CEASORNICE DE ARGINT cu brățări pentru dame.

1 CEASORNIC DE AUR cu 3 capace emailat cu stelute, pentru dame.

1 CEASORNIC DE AUR emailat Miosetis, pentru dame.

1 CEASORNIC DE AUR cu 1 capac, pentru dame.

1 SPLENDID OU EMAILAT, souvenir din Carlsbad, cu fotografie Sprudel, servă pentru pudrieră într'o elegantă casetă tapisată cu mătase.

2 GARNITURI „NECESER” pentru toaletă de dame, fiecare garnitură având un elegant sacheu.

6 CEASORNICE DE ARGINT oxidate, pentru bărbați.

3 Mașini de cusut de mână. - Un vagon de 10.000 kgr. lemne. - 25 Casete „Flora” conținând săpun, pudră și crema flora.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din cărțile ce apar în Editura Ziarului „Universul” tipărite anume pentru abonați.

Prețurile de abonament sunt aceleași: Pe un an lei 18; pe 6 luni lei 9,15; pe 3 luni lei 4,65.

Pentru concurența la premiile de mai sus, abonații pe un an primesc 30 bonuri, cei pe 6 luni 15 și cei pe 3 luni 5 bonuri. Abonații pe un an participă la două trageri, deci după prima tragere vor primi încă 30 bonuri pentru tragerea următoare. —Administrația „Universului” nu întrebuintează încasatori. Plata abonamentelor se face direct la casa administrației ziarului, prin mandat poștal sau în persoană.